
HET AMSTERDAMS LYCEUM
OLO-BULLETIN

nummer 6, juni 1990

OLO - bestuur

Eric Ros
Paula van Cleef-Joachimsthal
Tine van Gelderen
Maarten Lemberger
Reina Spier-van der Woude
Alfred de Swarte

OLO - secretariaat

Paula van Cleef-Joachimsthal
Heinzestraat 25 hs
1071 SL Amsterdam
tel. 020 - 71 91 59
fax 020 -664 85 29

Redactie OLO - bulletin

Donald Koppel
Oostelijk Halfgrond 42
1183 GB Amstelveen

Voor de totstandkoming van dit OLO-bulletin is de redactie dank verschuldigd aan Mieke de Jong -lay out- en de heer J.N.P.M. Pieterse -druk-.

VAN DE REDACTIE

U heeft ons niet in de steek gelaten. Wij ontvingen een aantal goede tekstbijdragen.

Ons bestuurslid Alfred de Swarte geeft zijn indrukken weer van de zeer geslaagde OLO-borrel.

Door twee andere artikelen loopt als rode draad het einde van de bezetting.

Mevrouw Schultsz-de Vries was getroffen door de nogal positief getinte artikelen van de hand van Tonny Posch-Michels (zie de bulletins 4 en 5). Zij stelt daar haar belevenissen tegenover. De naam Gunning duikt uiteraard weer op. Hij gaf je, na jaren een nummer te zijn geweest, je identiteit weer terug. De heer Van Bruggen, destijds "de Pruis" genoemd, wordt in zeer positieve zin opgevoerd.

Jan Limper was één van de oud-leerlingen met wie Gunning tijdens de bezetting vanuit de onderduik contacten onderhield. Hij haalt herinneringen op aan het oude Lyceum. Twee maanden voor de bevrijding ontvangt Jan nog een briefkaart van Gunning, die alweer vooruit kijkt vanuit het devies "wanhoopt nooit, houdt altijd moed".

Omdat een brief aan de heer Schraa via de redactie naar de juiste bestemming moest worden gestuurd kregen wij kennis van de inhoud. Met toestemming van de schrijfster, Welmoet Bok, plaatsen wij een deel van deze brief onder de titel "Beste Meneer Schraa".

Vervolgens vonden wij in Het Parool van 15 januari 1990 een stukje van Johannes van Dam, waarvan wij u de volgende passage niet willen onthouden. Van Dam herinnert zich nogal wat chaotische bibliotheken. Eén daarvan behoorde toe aan een befaamd docent.

"Vooral het beeld van de het hele huis overspoelende stortvloed van boeken van de oude Teixeira de Mattos, de vertederende bullebak die op het Amsterdams Lyceum Engelse les, "maar vooral strafles en bijles gaf, thuis bij zijn hospita in "de Valeriusstraat, trok mij weleens als een maalstroom het verleden in."

Kortom het Lyceum blijkt bij velen te leven. Wij blijven graag op de hoogte.

Tenslotte ontvingen wij "in de blessuretijd" nog een bijdrage van Pros ter Meulen en Hans Peelen over een geslaagde reünie.

"ONS BINDT HECHTE BAND TE SAAM. . . ."

Oud-leerlingenborrel 17 februari 1990

Ja het is wel zo, van die hechte band, en Gunning heeft dat jaren geleden goed voorzien.
Die band blijkt bij voorbeeld toen tijdens een gesprek aan de bar de naam van de aardrijkskundeleraar van toen valt.

- Heb jij Hazewinkel gehad ?

- Ja nou en of, en ik ben in al die vijftig jaar nooit vergeten hoe ik schrok toen hij tijdens een les in onze eerste klas opeens meedeelde dat we bergschoenen, rugzakken, dikke truien en verdere sportieve wandelkleding moesten aanschaffen in verband met een schoolreis, naar Scandinavië maar liefst.
De grondbeginselen van het Noors gingen in dezelfde moeite mee en zo leerden we alvast dat we in geval van hoge nood naar het "gammele huske" moesten vragen en niet naar het toilet of een ander eufemisme.

De man aan het andere eind van de hechte band had een soortgelijke ervaring gehad toen Hazewinkel midden in de les zei: "Doe nu allemaal eerst een kiezelsteentje in de mond, want dat is de beste manier om hier, in deze hete, dorre woestijn totale uitdroging te voorkomen zolang we op weg zijn naar gindse oase."

Over zo'n manier van lesgeven praat je na jaren dus nog graag en de mededeling dat een "vriendelijk verzoek van een leraar gelijk is aan een bevel" klinkt nu wat autoritair, maar gaf toen houvast en dat heb je wel nodig als beginnend lyceïst.
Voorts worden wij ook nog "te saam gebonden" door wat langzamerhand alweer traditie is geworden:
het zingen van de schoolliederen, begeleid door de pianist J. Dekker, die de rest van de middag ons geroezemoes van achtergrondmuziek heeft voorzien. Een kort openings- en welkomstwoord van Eric Ros. Het jaarverslagje van de rector, waarin deze keer de nieuwe markiezen, de duidelijke letters met de naam van de school aan voor- en achterzijde, het computerlokaal, de cursussen, ook voor de ouders en nog andere verworvenheden worden genoemd. Alle aanwezigen worden met een fraaie Amsterdams Lyceumpen verrast. Ook wordt weer onder leiding van de rector het schoolgebouw bezichtigd. De bekende bas Lieuwe Visser, oud-leerling, zingt voor ons een aantal liederen van Modest Moessorgski, die hij van vertaling en commentaar had voorzien. Hij wordt op de piano begeleid door Paul Prenen.

Er waren ongeveer 150 oud-leerlingen komen toestromen, waarvan er vorig jaar 35 ook aanwezig waren geweest. Dit houdt dus in dat er telkens mensen voor de eerste keer komen. Zo werd één onzer verrast door een oud-leerling die erop stond om het diëslied van het tweede lustrum(1927 dus) voor te zingen. Hij rekent erop dat hij dit bij ons vijftiende lustrum in 1992 ook zal doen. Wij zullen het Concertgebouw op een en ander voorbereiden!

Alfred de Swarte(1948)

o.l.v. Lieve Visser wordt het schoollied gezongen.

**DEELNEMERS OLO-BIJEENKOMST
15 FEBRUARI 1990**

1932	Martin Hartog	1950	Emmy Nauta-
Hütter
1933	Jan Carel Goedkoop		Marleen Houwink-
van Engers
1934	Pop de Geus-Viëtor		David van Huiden
1936	Louis de Vries		Bob Doyer
	Marinus Neven	1951	Nico Visser
1939	Hans Repko		Rob van Krieken
1940	André Schwab		Paul Horsman
1941	Han van der Linden-
Schadd		Olga Advokaat-
Coebergh
	Herman Onstein		Fer Volkers
	Reinier Ritsema		Bob Stoppelsteen
1942	Cisca Saarberg	1952	Hans van Laer
	Herman Krijn		Donald Marcus
	Hans Peelen		Crit Horsman
	Huib van Seventer	1953	Susanne Visser-
Rozema
	Pros ter Meulen		Sonny Roothaan
	Eugène van Geest		Fred Storm
	Erik Warners		Lia Volkers
	Carry Root		Nico den Besten
	Dons van Busschbach-
Bruynzeel		Phiety Molhuysen-
Fabius
	Henny Maier-Kellermann		Marcel Koster
	Slotemaker	1954	Albert van Nierop
	Klaas Groot		Kitty Kruyswijk-
van der Woude
1943	Olga Hylkema-Tichelaar		Betty Storm-Polet
	Paula van Cleef-
Joachimsthal		Els Zwolsman-Krol
1945	Frank Visser		Marion Querido-
Goldstein
	Max Rood		Gouke van der Wal
	Tineke Rood		Mariëtte Ribbink-
Kohly
1947	Gerry van der Werff		Tine van Gelderen
1948	Kees van Steenderen	1955	Wieke Löwenstein-
Haitsma Mulier
	Ineke Duker-Greup		Gepka Schmidt-Krot
	Frits Goes		Rob de Wit
	Rudi Ford		Knud Dominicus van
den Bussche
	Alfred de Swarte		Ankie de Boer-
Hessels
	Th. Gazendam		
1949	Yvonne van Geest		
	Nan de Roy van Zuydewijn-
van Gulden		
	Nan van Halm-van Nierop		
	Rina Roelofsen-Michels		
	Tonny Posch-Michels		
	Joan Vleeschdraager		

- 1955 Bob de Boer
Tom van Nierop
- 1956 Anneke van Vianen-
Knegtmans
Kitty van der Hage-Rens
- 1957 Joep Faber-Franchimont
- 1958 Daniëlle Sajet
Reina Spier-van der Woude
- 1959 Lieuwe Visser
Nel Jessurun
Wim Lohmann
Michiel Dhont
Julius Roos
Flip Boot
- 1960 Freddie Boot-van Katwijk
- 1961 Jan Baak
Jan-Heyme Goedkoop
Lodie Vouïte
Jannes Limperg
- 1962 Martijn Hogeweg
Donald Koppel
- 1963 Piet Boekel
Marijke Dittmann
Carel Roos
Saskia Roos-Verbruggen
- 1964 Edward Asscher
- 1965 Margreet Brillman
Ria van den Berg
- 1966 Lex Conitzer
Fieke van Heeks
Tanja Beima
- 1967 Fleur Hekking-van der
Reijden
Maarten Lemberger
Willem Maschhaupt
- 1968 Willem Kips
Onno Derlagen
- 1969 Inge Gransbergen-
Hafkamp
- 1969 Philip Hamel
Joop Asscher
- 1970 Jenny Abraham-Smoiro
Maria Wolff-Wieringa
- 1971 Nol van Zuiden
- 1972 Bob Knijff
- 1973 Elze van Hillegonds-
berg-van der Werff
- 1976 Margriet van der
Reijden-van Esch
Edwin Broekman
- 1977 Dominique van de
Bovenkamp
Rijndert Doting
Marijke Terpoorten
Monique van der
Werff
- 1982 Lotti van Buuren
Eric Ros
- 1983 Harmke Moerland
Margaretha Vos
- 1984 Christoffel
Sneijders
Brenda van Hilten-
Spaargaren
- 1986 Michael van der Laan
- 1988 Maruja Tobi
- 1989 Yvonne Haagsma
Marjolijn Bakker
Ruby Ros
Saskia Orij
Marlies van de Meché
- OUW-DOCENTEN:
mw M.M. Thiebout
mw M.H. Klauwers
mw A. Crevels
mw M.J. van Drunen-Paats
dhr P. Schraa
dhr G.C. Krijn
dhr G.F.B. Hoevenagel
- dhr R. Schoonveld, rector
mw G. Boersma, conrector

HET AMSTERDAMS LYCEUM
75 JAAR

De voorbereidingen voor het 15e lustrum, dat op 15 februari 1992 feestelijk wordt gevierd, zijn in volle gang.

Een aantal dingen weten wij zeker:

- het 15e lustrumfeest dient een heel bijzonder feest te worden in de stijl van het Amsterdams Lyceum, zoals velen van ons zich die herinneren;
- wij gaan dat feest, na de gebruikelijke lessen door oudleraren op school, in het Concertgebouw vieren;
- het avondprogramma wordt door oud-leerlingen verzorgd en na het souper afgesloten met een praat- en dansfeest door het gehele Concertgebouw.

Het is evenwel zo, dat er aan een groot feest een debet- en een creditzijde is verbonden. Naast een toegangsprijs zal er voor de kostendekking nog iets dienen te gebeuren. Subsidie, Wirpremie, bijdrage van de Gemeente Amsterdam? Neen, die bronnen zijn voor ons niet aan te boren, hoe belangrijk wij dat 15e lustrum ook vinden.

SPONSORING ?

Wij hebben als OLO-bestuur natuurlijk gearzeld om tot sponsoring over te gaan, hoewel het in de geest van deze tijd past.

Is het niet zo, dat op onze school de basis is gelegd voor een ieders loopbaan? En als we nu dan bedrijven hebben of in bedrijven werkzaam zijn, die een bijdrage willen en kunnen leveren dan gaan wij dat toch doen!

Het is bovendien voor alle deelnemers informatief en interessant om in het programmaboekje van het 15e lustrum een lijst van bedrijven van oud-leerlingen aan te treffen, die door sponsoring meehielpen het 75ste verjaarsfeest van het Amsterdams Lyceum tot een succes te maken.

DE WIJZE VAN SPONSORING ?

Het minimumbedrag voor sponsoring is f 500,--. Voor de sponsor betekent dit -naast het goede gevoel te hebben geholpen vermelding van bedrijf of organisatie in het programmablad. De grotere sponors (vanaf f 3000,--) kunnen rekenen op naamsvermelding in foyers en bij orkesten.

Bent u bereid aan deze sponsoring mee te werken, wilt u dan contact opnemen met de penning-meester, mevrouw C.L. van Gelderen, Parmentierlaan 60, 1185 ZX Amstelveen, tel. 020 - 41 01 15? In verband met de voorbereidingen gaarne vóór 1 september 1990.

Alle goede ideeën rond dit onderwerp zijn van harte welkom. Laten wij er in ieder geval een goed feest van maken!

het OLO-bestuur

De rector trakteert op pennen.

**Bijeenkomst oud-klasgenoten van het aankomstjaar 1936
(klas 1a) en het examenjaar 1942 (HBS-B)**

Pros ter Meulen en Hans Peelen schreven ons naar aanleiding van een bijeenkomst, gekoppeld aan de OLO-borrel. Zij wilden peilen of er belangstelling bestond voor een reünie in 1991 of 1992, na een halve eeuw dus. Dankzij eigen spoorwerk en informatie van het OLO-secretariaat slaagden ze er in zo'n 27 van de 38 adressen op te sporen. Erik en Anneke Warners waren zo vriendelijk hun flat aan de De Laressesstraat ter beschikking te stellen.

De 15 oud-leerlingen die gevolg gaven aan de uitnodiging werden gastvrij onthaald. Op het laatste nippertje werd er nog een "commissie" gevormd om zo'n reünie in 1991 of 1992 te organiseren. Daarna was het zaak snel op te breken wilde men nog iets van de OLO-borrel kunnen meemaken.

Het voorlopige contactadres van deze groep oud-leerlingen is:

dhr J. Peelen
't Hoenstraat 23
2596 HZ DEN HAAG
tel. 070 - 3462856.

Het spreekt vanzelf dat het OLO-bestuur het tot haar taak rekent deze activiteiten te ondersteunen. Ons secretariaat staat u graag met raad en daad bij. De redactie ontvangt graag impressies (verlucht met foto's) van dit soort bijpraat-bijeenkomsten.

Donald Koppel(1962)

1945

1990, een jaar van weer opnieuw gedenken en herdenken. Terug van vakantie uit Italië. Ingebroken. Neen, niets belangrijks gejat, alleen(uiteraard) de c.d.-speler en wat geld uit mijn bureautje. Maar de rommel..... de inhoud van dit bureau over de grond, waarbij veel foto's. Ik begreep maar niet waarom ik het mij zo aantrok, ik voelde mij volkomen van streek, totdat de OLO kwam: ik was weer terug bij af.

De foto's en papieren over de grond, het was hetzelfde beeld als ik al zoveel had gezien tijdens de oorlog in de leeg "gepulsde" huizen van mijn familie en bekenden, waar je naar toe rende wanneer je hoorde dat ze waren weggehaald. De toegang was verzegeld en door de ramen zag je slechts die rommel. Maar wat heeft deze OLO daar nu mee te maken? De herinneringen van Tonny. De mijne waren zo anders. Haar toon was er één zoals ik die mij herinner van zoveel scholieren tijdens de jaren '45-'51 en waar ik eigenlijk altijd jaloers op ben geweest. Vrolijk, licht en optimistisch. Mijn vrolijkheid was er één van iemand met een feestneus op - en optimisme? Ik zou het zelfs niet hebben kunnen spellen. "Hoe kon het ook anders", zegt men nu, eindelijk wijs geworden door de ervaringen van toen.

Teruggekomen 29 juni 1945, zat ik al drie weken later in de bijwerkklas van de heer Teixeira, om in de tweede klas te komen. Ik was juist vijftien jaar geworden. (Mij heeft Teixeira verteld als hoogste plezier op Sinterklaasavond Herodotus te vertalen. Iets wat mijn bloed deed stollen). Bij aankomst in Holland bleek alles al geregeld te zijn over mij, want mijn naam was gesignaleerd op een lijst van het Rode Kruis. Zodoende nam men aan dat ik nog in leven was. Onze rector had voor joodse kinderen een extra plaats ingeruimd en ik was dan ook dolgelukkig dat ik op die school mocht komen. Tijdens de oorlog was dit een droom geweest, die nooit in vervulling kon worden gebracht. Deze school zou, meer dan bij mijn pleegouders, mijn thuis worden. En Gunning mijn steun en toeverlaat. Ik zal nooit vergeten, hoe eens, toen ik in die eerste weken, de trappen opgeklimmen, eindelijk boven kwam, Gunning daar stond en enthousiast "dag Connie" riep. Ik was weer een iemand, geen stuk uit de massa. Gelukkig realiseerde ik me niet dat ik zeer gemakkelijk te herkennen was met mijn praktisch kaal hoofd.

Toen de school uiteindelijk begon in september was het zeer moeilijk mijn draai te vinden. Veel klasgenoten waren veel jonger, dol van de bevrijding en ik had verdriet. Maar ik niet alleen. Ik herinner me Rosa, op zoek naar haar moeder. Of ik haar soms ook had gezien in het kamp? En dan neen te moeten zeggen....

Marleen, ook opgedoken, maar alleen en ongelukkig in haar pleeggezin en zo waren er nog zóvelen. Lees het boek van Eva Geiringer*, die ook bij ons op school heeft gezeten. Haar moeder is later met Otto Frank getrouwd.

Mijn geluk in deze klas was het feit dat ik een vriendin had van nog vóór de deportatie, Yvonne. Zij had er voor gezorgd dat ik bij haar in de klas zou komen. Dat heeft mij enorm geholpen. Ook de leraren deden hun best, daar was in de eerste plaats Ranke, voor geschiedenis. De man was zelf zo goedlachs, dat zijn uur als een weldadige ontspanning fungeerde. Heel veel jaren later ben ik hem weer tegengekomen. Ik heb hem toen nog kunnen zeggen hoe dankbaar ik hem ben geweest voor zijn lessen in juist die tijd. En inderdaad, ook juffrouw Gutting, bij wie iedereen werkelijk ordinair zat te spieken. "Ze zag het nooit". Ik moest dat ook eens proberen, hoewel ik het beslist niet nodig had, want voor de oorlog heb ik in Engeland op school gezeten. Natuurlijk, ik werd gesnapt.

Was het psychisch een opgave, fysiek viel het ook niet mee. Altijd moe en vaak heb ik na schooltijd uren liggen slapen en dan nog huiswerk en dan ook nog bijles en verder had ik het altijd koud. De finale dreun kwam door het bericht in oktober, van het overlijden van mijn vader in de gevangenis tijdens de bezetting van de Jappen. Dat maakte de maat wel vol. Maar Gunning was daar om aan zijn schouder uit te huilen.

Het schoolleven ging door, zoals ook het leven dat je nu eenmaal leven moest na het overleven. De diës, iedereen keek daar naar uit, vrolijke muziek (in jaren had ik dat niet meer gehoord), dansen. Dansles, ik heb er nog een trauma van over; meedoen, feestneus. Mijn troost waren de Drietand en het Concertgebouw. Met de skiff de Amstel op in heel harde wind, dan kon je van inspanning niet meer denken, maar je zat wel te huilen en dat luchtte op. Maar voordat dat zover was, waren er de lessen van de dierbare Sjef Blaisse, die met een megafoon fietsend langs de kaden reed te loeien. Volkomen monomaan van roeien. Dit vond plaats in de derde en vierde klas.

Elisabeth Visser, als zij oude geschiedenis gaf hing je aan haar lippen. Dat vond men blijkbaar in Groningen ook, want daar is zij toen spoedig naar toegegaan als hoogleraar. Gelukkig hebben wij wel contact gehouden. Een paar jaar geleden is zij gestorven. Daarna was er Van der Blom, komende van het Gereformeerd Gym. Als oudere leerling ging je een leraar anders bekijken. Hoe is de mens? Tenslotte, de school mocht dan wel belangrijk zijn, na al die ervaringen ging je toch relativeren. Ook met Van der Blom zijn de contacten gebleven na zijn vertrek naar Rotterdam. Bij hem waren niet alleen de oude Romeinse schrijvers, maar ook de Kerkvaders een belangrijk element in zijn leven. Zo hebben wij ook Augustinus en Petronius zitten vertellen. Zelf was en is hij nog een Erasmusaddict en hij heeft veel over Erasmus gepubliceerd. Bij oude geschiedenis gebruikte hij veel te lange zinnen. Daartegen was maar één remedie: je stoel achterover tegen de muur laten leunen en dan scheel kijken. Als een zoutpilaar bleef hij dan staan, riep in paniek "Connie" en ging dan weer verder. Maar hij begreep wat ik bedoelde.

Maar dan Van Delft, "Van Engers ga de klas uit en haal die menie van je lippen". Onze werkweken waren vanzelfsprekend met Van Delft en wel tegen de paasvakantie. Dan was het dat wij vanuit het Grieks het lijdensverhaal volgens Mattheus gingen vertellen. Voor Van Delft was de paastijd een intens beleven. Later is hij naar Heiloo verhuisd en daar ben ik zeer vaak bij hem geweest.

Zelfs Van Bruggen, Tonny (Van Delft sprak over Meneer de Pruis, - hij had zeer veel kanten). Een belangrijke figuur bij het Goethe Instituut; men kon hem vaak zien bij allerlei culturele manifestaties. Kortom, geen burgerlijk, beperkt mannetje, gecompliceerd dat wel. Geen Duitse leraar kon het goed bij mij doen en steeds weer werd ik er uitgestuurd en daar was dan Gunning die mij dan begreep. Maar Van Bruggen liet mij bij zich thuis komen en ging dan literatuur met mij doen. In zijn studeerkamertje waar warmte en vertrouwen vanuit gingen. Hij was daarna dan zo, dat hij geen woord van dank wenste te horen.

En de klassieke talen? Niet de repeteerfabriek van Van Dijk. Het was Gunning zelf die in de Kerst-, Paas- en Pinkstervakanties Vergilius met mij zat te lezen. In de rectorkamer, hij in zijn stoel en ik aan de andere kant van de tafel in

zo'n grote stoel. Iedere dag, zeker een uur. Onvergetelijk.

De schooljaren door, ik bleef altijd moe. De concentratie kostte mij veel inspanning en de woensdag- en vrijdagmiddagen waren zo'n belasting dat ik het laatste uur zo moe was in de klas, dat ik in slaap viel. Op woensdagmiddag was dat inderdaad Bomhof. Of de leraren het gemerkt hebben weet ik nog steeds niet, maar zij lieten mij slapen tot de schoolbel ging. Zo is dan uiteindelijk toch het eindexamen gehaald. Het was een tour de force, zeker ook door tegenkrachten in mijn huiselijke omgeving. Maar Gunning en zijn team hebben mij overeind gehouden.

C.H.M. Schultsz-de Vries (1951)

* Eva Schloss-Geiringer:

"Herinneringen van een joods meisje, 1938-1945"
Uitgeverij Sua, Amsterdam 1989 (ISBN 906222184x)

BESTE MENEER SCHRAA

Hieronder passages uit de brief die Welmoet van Kammen (geboren Bok) schreef aan de heer Schraa. De heer Schraa was tot zijn pensionering in 1988 bijna veertig jaar docent geschiedenis aan onze school.

Ik zit met veel genoegen het mij zojuist toegezonden OLO-bulletin (mei 1988) te lezen en laat mijn 16-jarige dochter enthousiast uw foto zien: "Dit is dan Schraa, mijn geschiedenisleraar".

Voor haar betekent die foto natuurlijk niet veel, maar bij mij borrelt er van allerlei naar boven, en ook het idee om u een brief te schrijven.

Ik heb tenslotte op Het Lyceum nooit een andere geschiedenisleraar gehad, en vijf jaar lang was u mijn klasseleraar.

Geschiedenis was waarschijnlijk het enige vak waarin ik niet werd overschaduwd door mijn slimme zusje Han en mijn al even knappe broertje Hidde.

Er zijn een aantal dingen die ik me nog goed herinner. De allereerste les in de eerste klas ging over waar de eeuw begint en eindigt. De volgende les was over objectieve en subjectieve feiten. Objectieve feiten bestonden er aan het eind van die les niet meer. En we hadden een lang gesprek over mijn toekomst aan het eind van de 4de klas. Ik moest toen namelijk kiezen of ik alpha of beta zou gaan. Alpha werd door mijn ouders als een soort veredelde Mulo opleiding beschouwd en ik was er niet zo zeker van hoe een alphakeuze thuis zou uitpakken. Na dat gesprek met U begreep ik tot mijn grote opluchting dat alpha's niet noodzakelijkerwijs dom waren en ik ging tenslotte als een 'positieve' alpha naar de 5de klas. Mijn eindexamen geschiedenis was geen slecht moment in mijn middelbare school carrière. Er was een vrouwelijke gecommiteerde aanwezig, die akelige vragen stelde. Mijn speciale onderwerp was Koningin Victoria en na enige discussies over Albert vroeg deze dame of ik wist wat Victoria's favoriete bloemetje was. Ik dacht dat ik de sleutelbloem antwoordde en geloof dat dat nog goed was ook. De lessen over de Amerikaanse Constitutie en de Bill of the Rights, een van uw stokpaardjes dacht ik wel, hebben natuurlijk een speciale betekenis gekregen nu ik in de U.S.A. woon.

Van een groot aantal docenten die door u in het OLO-interview worden genoemd heb ik les gehad.

Mevrouw Crevels vond ik altijd wel heel geweldig. Je moest

haar dat vooral niet laten merken, anders had je het nog moeilijker in haar klas. Ze kon op een prachtige manier Milton brengen en "so to bed" van Samuel Pepys.

Ik ben duidelijk te laat voor uw afscheidsreceptie, maar was daar graag geweest. Ik wens u in ieder geval een goede pensioentijd toe. Hopelijk tot ziens.

Welmoet van Kammen-Bok, Ph.D. (1966)

optreden van Lieuwe Visser

RECTOR DR. C. P. GUNNING

De eerste kennismaking met "Het Amsterdamsch Lyceum" (toen nog met "sch" geschreven) en zijn rector dateert van 1929, het jaar waarin ik mijn eerste schreden over de lyceale drempel zette. De rector ontving ons, nieuwe lichterling leerlingen, in de aula, waarin aan de ene kant het balkon en aan de andere kant de pijpen van het orgel nog op ons neerkeken. De rector sprak ons toe en gaf ons een uitspraak van Vondel mee. In de hedendaagse spelling overgezet luidde die "Indien het gemeen u roept, bezorgt het als uw eigen."

Het heeft zeker niet aan Gunning gelegen dat de ware betekenis van deze woorden niet tot mij doordrong. Ongetwijfeld zal hij het duidelijk hebben uitgelegd. Maar wat kan je verwachten van een jongetje dat net van de lagere school kwam? De nieuwe omgeving, waarin hij verzeild was geraakt, boeide hem meer dan gesproken woorden die over hem werden uitgestort.

Toen ik in 1954 als lid van de Amersfoortse gemeenteraad werd geïnstalleerd en de burgemeester mij dezelfde woorden toe-zwaaide, begreep ik pas goed, uiteraard mede door de opgedane kennis op het lyceum, wat Vondel bedoelde.

In de "onderbouw" leerde ik Gunning kennen als docent. Hij gaf het vak "kennis der koloniën". Een studiereis naar het toenmalig Nederlands Oost-Indië inspireerde hem tot het schrijven van twee dikke boeken en een tweedelig leerboek. Op de afdeling Gymnasium werden wij door hem ingewijd in de geheimen van Vergilius' Aeneis. Eén regel heb ik ervan onthouden: Timeo Danaos et dona ferentes (ik heb de schrik voor de Grieken, te meer als ze met cadeautjes komen aanzetten).

Ik was een rustige en oppassende leerling, geen praatjesmaker, eerder wat verlegen. Ik voelde het dan ook als een groot onrecht, omdat ik mij van geen kwaad bewust was, toen ik op een zekere dag door een docent de klas werd uitgestuurd. Terwijl ik de klas verliet kwam Gunning net langs. Ook hij kon zich kennelijk niet voorstellen dat ik iets misdaan had. Hij ging naar binnen, sprak even met de betreffende docent en het resultaat was dat ik de lessen weer mocht volgen. Dank zij Gunning had rechtvaardigheid gezegevierd!

Eén keer heb ik het echter bij Gunning verbruid. Dat was bij het mondeling gedeelte van het eindexamen. Het was een vaste gewoonte dat je op het examen in een donkerblauw costuum verscheen en uiteraard met een stropdas om. Het was echter die dag bloedheet. Het donkere pak had ik aangetrokken, maar de

das niet omgedaan en, nog erger, ik had mijn overhemd van boven losgeknoopt. Ik moest hieraan denken toen ik enige tijd geleden in de krant las dat een professor de toegang tot een promotiebijeenkomst werd ontzegd, omdat deze hooggeleerde geen stropdas om had.

Gelukkig ging Gunning niet zo ver dat hij mij van verdere deelneming aan het examen uitsloot. Eerst na afloop van het examen wees hij mij op mijn ongepaste kledij. Hij was van mening dat ik daarmee de examinatoren beledigde. In ieder geval moest ik bij de uitreiking van het diploma met een das om verschijnen, hetgeen geschiedde, want de zweetuurtjes waren toch al voorbij.

Gunning onderhield contacten met oud-leerlingen, waarvan ik er één was. Enkele jaren later brak de tweede wereldoorlog uit en de contacten werden minder mede door het feit dat Gunning al spoedig door de Duitse bezetter werd opgepakt en naar concentratiekampen afgevoerd. Eén van die kampen was het "Polizeiliches Durchgangslager Amersfoort (P.D.A.)". Zijn ervaringen aldaar beschreef hij in een boekje met de titel "Op de schoolbanken in het P.D.A."

Uiteindelijk kwam hij weer vrij, maar moest onderduiken. Dat gebeurde in de onmiddellijke nabijheid van "zijn" school. Een en ander was mij toen niet bekend. Groot was mijn verbazing toen ik ter gelegenheid van mijn verjaardag, precies twee maanden vóór de bevrijding van ons land, van hem een kaart ontving. Duidelijk bleek daaruit dat hij zijn eigen woorden uit het Lyceumlied "Wanhoopt nooit, houdt altijd moed" trouw was gebleven.

Na de oorlog hield hij een lezing in Amersfoort. Het was de laatste keer dat ik hem gesproken heb

Jan Limper (1936)

AMSTERDAM (ZUID),5-Maart-1945.....

~~VERZUURD~~ de Laressestraat 165

Beste Jan, van harte gelukkigwens met je verjaardag, mede namens mijn vrouw. Breng het jaar je veel goeds, veel zegen. Hoe gaat het met je werk? En verder? En hoe maakt je Moeder het? Groot haar zeer van mij. Zou het einde van mijn ballingschap nu heus na deren? Het gaat er werkelijk naar uitzien. Hoorde je reeds dat Wolkenland is vernield? Maar ook dat gaan wij straks weer opbouwen. Meedig volhouden tot het einde is nu het parool--het daghet in Oost en West !! Bij ons alles nog goed, gelukkig. Ik snak er naar weer aan het werk te gaan. Stevige handdruk als vanouds

je oud-Rector

OPROEP

De stichting Educatieve Beeldvorming - Vervolgung, Onderdrukking & Verzet wil in augustus/september a.s. opnamen maken voor een videofilm over "kinderen van de oorlog".

Wij zoeken daarvoor oud-leerlingen die in de jaren 1945-1950 tussen de 12 en 15 jaar oud waren.

THEMA VAN DE FILM:

Wat voor invloed heeft de oorlog gehad op je verdere leven?

Deze vraag wordt gesteld aan vier volwassenen, die de oorlog als kind hebben meegemaakt.

Het gaat om een joods kind, een kind dat de Japanse bezetting in het voormalige Indië heeft meegemaakt, een kind van verzetsmensen en een kind van 'foute ouders'. Het bijzondere van deze vier mensen is dat ze elkaar als kind gekend hebben, ze hebben nl. bij elkaar in de klas of op dezelfde school gezeten.

In die tijd waren ze alle vier op hun eigen manier 'getekend' door hun oorlogsverleden en/of het oorlogsverleden van hun ouders. Hoe heeft die 'getekendheid' destijds het gedrag t.o.v. elkaar beïnvloed en hoe zijn ze daar mee omgegaan?

De film is in eerste instantie bedoeld voor jongeren van 10-15 jaar. Wilt u meer informatie hebben over dit project, dan kunt u bellen met:

Tineke Wibaut	tel. 020 - 73 49 05
(voorzitter van de stichting) of	tel. 03413 - 14 55
Lean Holthuizen (regisseuse)	tel. 020 - 22 88 42
of eventueel contact opnemen met het OLO-secretariaat.	

